

تاریخ: ۱۴۰۳/۱۲/۲۰

شماره: ۱۲-۲۲۹

پیوست: دارد

به نام خدا

همکاران گرانقدر! اعضای محترم انجمن صنفی مهندسان مشاور معمار و شهر ساز
موضوع: ابلاغ "دستورالعمل محاسبه حق الزحمه"

با درود و احترام

در راستای انجام اهداف مندرج در بندهای الف و ب ماده ۵ مبنی بر "احقاق حقوق صنفی - حرفه‌ای و بهبود فضای کسب و کار مهندسان مشاور معمار و شهر ساز" و وظایف و اختیارات انجمن مندرج در بند ۱ ماده ۶ اساسنامه مبنی بر "کوشش در جهت استیفای حقوق صنفی"، به پیوست "دستورالعمل محاسبه حق الزحمه" جهت اتخاذ وحدت رویه میان کلیه همکاران معمار و شهر ساز در تهیه و تنظیم قراردادها و موافقتنامه‌های سال ۱۴۰۴ ابلاغ می‌گردد. این دستورالعمل دربرگیرنده مبانی و روش محاسبه حق الزحمه خدمات زیر است:

الف- برآورد حق الزحمه خدمات مطالعات و طراحی در رسته شهرسازی و طراحی شهری

ب- برآورد حق الزحمه خدمات مطالعات و طراحی به روش درصدی از هزینه ساخت

پ- برآورد حق الزحمه خدمات مشاوره به روش نفر-ماه کارشناسی

رعایت این دستورالعمل برای اعضای انجمن صنفی الزامی است. همکاران معمار و شهر ساز غیر عضو نیز می‌توانند در برآورد حق الزحمه و تنظیم قراردادها به این دستورالعمل استناد نمایند. تعرفه‌های مندرج در این سند متناسب با اقلام قابل تحویل لازم و کیفیت مورد انتظار و ایجاد حداقل شرایط درخور سرمایه‌های انسانی مهندسان مشاور با رعایت ضوابط و قوانین و مقررات، محاسبه و منتشر شده است؛ لذا کاهش حق الزحمه بیش از ۱۰ درصد نسبت به تعرفه تحت هر عنوان نادرست و مردود است و در صورت عدم رعایت دستورالعمل از سوی عضو، انجمن نمی‌تواند حمایت‌های لازم را از عضو مربوطه به عمل آورد.

این دستورالعمل حاصل تلاش بی‌وقفه و کار فشرده گروه‌های تخصصی شهرسازی و معماری انجمن و همکاری و هماهنگی تنگاتنگ با جامعه مهندسان مشاور در ماه‌های گذشته است که جا دارد بدین وسیله از زحمات یکایک اعضای گروه‌ها و نماینده جامعه قدردانی شود. پایش و بازنگری مستمر این سند و انتشار آن در قالب یک دستورالعمل مشترک و مورد حمایت میان انجمن صنفی و جامعه مهندسان مشاور و شورای هماهنگی تشکلهای مهندسی، صنفی و حرفه‌ای صنعت احداث و انرژی کشور در دستور کار گروه‌های تخصصی و هیأت‌مدیره انجمن قرار دارد. لذا از همکاران محترم تقاضا داریم نظرات و پیشنهادات اصلاحی یا توسعه‌ای خود را به صورت مکتوب به دبیرخانه انجمن بازتاب و انجمن را در این مسیر یاری دهند.

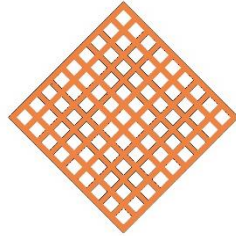
با آرزوی شکوفایی و بهروزی در سال نو خورشیدی

سیدعلی اکبر موسوی
رئیس هیأت مدیره انجمن صنفی
انجمن صنفی مهندسان مشاور معمار و شهر ساز

رونوشت:

- جامعه مهندسان مشاور ایران - برای استحضار و هماهنگی

- شورای هماهنگی تشکلهای مهندسی، صنفی و حرفه‌ای کشور - برای استحضار و هماهنگی

انجمن صنفی مهندسان مشاور و شهرساز

دستورالعمل محاسبه حق الزحمه

رعایت این دستورالعمل برای اعضای انجمن صنفی مهندسان مشاور و شهرساز الزامی است. تعرفه‌های مندرج در این سند متناسب با اقلام قابل تحویل لازم و کیفیت استاندارد خدمات و ایجاد حداقل شرایط کاری درخور سرمایه‌های انسانی مهندسان مشاور، محاسبه و منتشر شده است لذا کاهش حق الزحمه بیش از ۱۰ درصد نسبت به تعرفه تحت هر عنوانی نادرست و مردود است.

براساس بند ۱-۲-۴ بخشنامه ۱۹۹۶۸-۵۴-۴۱۹۰ مورخ ۱۳۷۰/۱۲/۲۸ سازمان برنامه و بودجه در صورتیکه خدمات یک قسمت یا مرحله به مهندس مشاور ارجاع شود که آن مشاور خدمات قسمت یا مرحله قبل را انجام نداده باشد، چنانچه کار ارجاع شده مربوط به خدمات مطالعات و طراحی باشد، حق الزحمه آن در ضریب ۱/۱ ضرب می شود و چنانچه مربوط به خدمات نظارت باشد حق الزحمه آن در ضریب ۱/۲ ضرب می شود.

در صورت بروز هرگونه سوال یا ابهام از سوی اعضا، دستگاه‌های اجرایی و کارفرمایان بخش خصوصی و ...، موارد به صورت کتبی از دبیرخانه انجمن استعلام گردد.

خدمات مطالعات و طراحی در رسته شهرسازی و طراحی شهری

پروژه‌های مطالعات و طراحی در رسته شهرسازی و طراحی شهری از حیث سطح تصمیم‌سازی و نحوه بهره‌برداری از اسناد در سه مقیاس راهبردی، میانی و خرد دسته بندی می‌گردد. به عنوان مثال طرح جامع نوین و چهارچوب راهبردی طرح بازآفرینی در زمره مقیاس راهبردی و طرح تفصیلی، طرح شهرک (مطالعات توجیهی، طرح جامع و طراحی شهری)، طرح بازآفرینی محله هدف در مقیاس میانی و طرح آماده سازی، طرح فضای شهری، طراحی محیط و منظر، طرح جداره شهری در زمره مقیاس خرد قرار می‌گیرد.

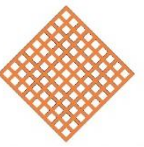
از میان طرح‌ها و شرح خدمات متنوعی که در هر سه مقیاس راهبردی، میانی و خرد، مورد استفاده قرار می‌گیرد، نحوه محاسبه حق الزحمه برخی، مانند طرح جامع نوین، طرح تفصیلی، چهارچوب طراحی شهری، طرح جامع سه بعدی، طرح (سه مرحله‌ای) شهرک‌ها، طرح بازتنظیم نظام پهنه بندی تراکم ساختمانی شهرها، طرح بازآفرینی شهری، و طرح فضای شهری از نوع لازم الاجرا در این سند آمده است.

برای سایر طرح‌ها در سه مقیاس مذکور، سه جدول راهنمای محاسبه حق الزحمه به روش نفر-ماه کارشناسی ارائه شده است. در این جداول برآورد حداقلی منابع مورد نیاز برای انجام مطالعات و تهیه طرح در نظر گرفته شده است. بدیهی است مهندس مشاور باید متناسب با هر پروژه نسبت به تخمین منابع (نیروی انسانی و زمان) اقدام نماید.

نحوه محاسبه حق الزحمه با استفاده از روش نفر-ماه کارشناسی با احتساب ضرایب متعلقه به حق الزحمه پایه و ضریب بالاسری در همین سند آمده است.

جدول شماره ۱: برآورد حداقل نفر-ماه گروه کاری پایه در مطالعات و طرح‌های راهبردی

گروه کاری	سمت/ تخصص	تحصیلات	حداقل سابقه	زمان (ماه)	حداقل نفرماه
مدیریت پروژه	راهبر	کارشناس ارشد	۲۵	۱۲	۱
	مدیر پروژه	کارشناس ارشد	۲۰		۸
	کنترل پروژه	کارشناس ارشد	۵		۴
ارائه	شهرساز	کارشناس	۵		۴
	گرافیکست	کارشناس	۵		۴
مدیریت داده	متخصص پردازش داده مکانی و تولید نقشه	کارشناس	۱۵		۴
	تیم تهیه و به‌روزرسانی بانک داده	کاردان	۱۵		۲
شهرسازی	برنامه ریز شهری	کارشناس ارشد	۱۰		۱۰
	طراح شهری	کارشناس ارشد	۱۰		۱۰
	شهرساز	کارشناس	۱۰		۱۲
آمایش و زیرساخت	محیط زیست	کارشناس ارشد	۱۵		۶
	جغرافیا و زمین شناسی	کارشناس ارشد	۱۵		۱
	منابع و مصارف آب و انرژی	کارشناس ارشد	۱۵		۱
	زیرساخت	کارشناس ارشد	۱۵		۲
مطالعات اجتماعی و تسهیلگری	مطالعات اجتماعی	کارشناس ارشد	۱۵		۴
	جامعه شناس شهری	کارشناس ارشد	۱۵		۲
مطالعات حمل و نقل	برنامه‌ریزی حمل و نقل	کارشناس ارشد	۱۵		۵
	مدیریت بحران	کارشناس ارشد	۱۵		۱
مطالعات اقتصادی	اقتصاد شهری	کارشناس ارشد	۱۵		۴
	اقتصاد (مالی)	کارشناس ارشد	۱۵		۲
حقوق و مدیریت شهری	مدیریت شهری	کارشناس ارشد	۱۵		۲
	حقوق و قوانین شهری	کارشناس ارشد	۱۵		۲

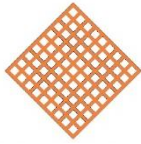

جدول شماره ۲: برآورد حداقل نفر- ماه گروه کاری پایه در مطالعات و طرح‌های مقیاس میانی

مسئولیت	سمت / تخصص	تحصیلات	حداقل سابقه	حداقل زمان	حداقل نفر-ماه
مدیریت پروژه	راهنما	کارشناس ارشد	۲۰	۹	۰/۱
	مدیر پروژه	کارشناس ارشد	۱۵		۰/۵
	کنترل پروژه	کارشناس ارشد	۵		۰/۱
ارائه	شهرساز	کارشناس	۵		۰/۳۳
	گرافیکست	کارشناس	۵		۰/۳۳
مدیریت داده	متخصص پردازش داده مکانی و تولید نقشه	کارشناس	۱۰		۰/۳۳
	تیم تهیه و به‌روزرسانی بانک داده	کاردان	۱۵		۰/۳
شهرسازی	برنامه ریز شهری	کارشناس ارشد	۱۰		۱
	طراح شهری	کارشناس ارشد	۱۰		۱
	شهرساز	کارشناس	۱۰		۲
آمایش و زیرساخت	محیط زیست	کارشناس ارشد	۱۵		۰/۲۷
	جغرافیا و زمین شناسی	کارشناس ارشد	۱۵		۰/۱۷
	منابع و مصارف آب و انرژی	کارشناس ارشد	۱۵		۰/۱۷
	زیرساخت	کارشناس ارشد	۱۵		۰/۲۷
مطالعات اجتماعی و تسهیلگری	مطالعات اجتماعی	کارشناس ارشد	۱۵		۰/۲
	جامعه شناس شهری	کارشناس ارشد	۱۵		۰/۲
	تسهیلگر	کارشناس ارشد	۱۵		۱
مطالعات حمل و نقل	برنامه‌ریزی حمل و نقل	کارشناس ارشد	۱۵		۰/۵
	سیویل	کارشناس ارشد	۱۵		۰/۲۷
	مدیریت بحران	کارشناس ارشد	۱۵		۰/۱۷
مطالعات اقتصادی	اقتصاد شهری	کارشناس ارشد	۱۵		۰/۷
	اقتصاد (مالی)	کارشناس ارشد	۱۵		۰/۵
حقوق و مدیریت شهری	مدیریت شهری	کارشناس ارشد	۱۵		۰/۳
	حقوق و قوانین شهری	کارشناس ارشد	۱۵		۰/۵

جدول شماره ۳: برآورد حداقل نفر- ماه گروه کاری پایه در مطالعات و طرح‌های خرد مقیاس

مسئولیت	سمت / تخصص	تحصیلات	حداقل سابقه	حداقل ضریب درگیری	حداقل زمان
مدیریت پروژه	راهنما	کارشناس ارشد و بیشتر	۱۵	۶	۰/۱
	مدیر پروژه	کارشناس ارشد	۱۰		۰/۵
	کنترل پروژه	کارشناس ارشد	۵		۰/۱
ارائه	شهرساز	کارشناس	۵		۰/۳۵
	گرافیکست	کارشناس	۵		۰/۳۵
مدیریت داده	متخصص پردازش داده مکانی و تولید نقشه	کارشناس	۵		۰/۳۵
	تیم تهیه و به‌روزرسانی بانک داده	کاردان	۵		۰/۱
طراحی محیط	طراح شهری	کارشناس ارشد	۱۰		۱
	شهرساز	کارشناس	۱۰		۱
	طراح منظر	کارشناس ارشد	۱۰		۱
	محیط زیست	کارشناس ارشد	۱۰		۰/۵
تأسیسات و تجهیزات شهری	تأسیسات مکانیکی	کارشناس ارشد	۱۵		۰/۲۵
	تأسیسات الکتریکی	کارشناس ارشد	۱۵		۰/۱۵
	انرژی‌های تجدیدپذیر	کارشناس ارشد	۱۵		۰/۱۵
مطالعات اجتماعی و تسهیلگری	جامعه شناس شهری	کارشناس ارشد	۱۵		۰/۳
	تسهیلگر	کارشناس ارشد	۱۵		۰/۳
مطالعات حمل و نقل	سیویل	کارشناس ارشد	۱۵		۰/۵
	مدیریت بحران	کارشناس ارشد	۱۵		۰/۲۵
	اقتصاد (مالی)	کارشناس ارشد	۱۵		۰/۵

محاسبه حق الزحمه طرح جامع نوین

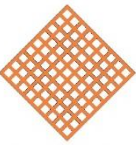
برآورد زمان مورد نیاز برای انجام خدمات تهیه طرح جامع نوین موضوع مصوبات ۱۳۹۷/۳/۲۸ و ۱۳۹۹/۴/۲ و ۱۴۰۰/۵/۴ شورای عالی شهرسازی و معماری ایران، فارغ از زمانی که توسط دستگاه اجرایی در اسناد انتخاب مهندس مشاور یا قرارداد گنجانده می شود به شرح جدول شماره ۴ و حداقل میزان نفر- ماه پیشنهادی برای انجام این خدمات به شرح جدول ۵ است. در تهیه طرح جامع شهر ۵۰ الی ۷۵ هزار نفر، حداقل سابقه مدیر پروژه ۱۵ و سایر کارشناسان ۱۰ در نظر گرفته شده است. بدیهی است سوابق عوامل کارشناسی به تناسب افزایش جمعیت، وسعت و پیچیدگی پروژه، افزایش و ملاک برآورد حق الزحمه قرار خواهد گرفت.

جدول شماره ۴: حداقل زمان پیشنهادی برای تهیه طرح جامع نوین به تفکیک جمعیت

جمعیت	تا ۵۰ هزار نفر*	۵۰ الی ۷۵ هزار نفر	۷۵ الی ۱۰۰ هزار نفر	۱۰۰ الی ۱۵۰ هزار نفر	۱۵۰ الی ۲۵۰ هزار نفر	۲۵۰ الی ۵۰۰ هزار نفر	۵۰۰ هزار الی ۷۵۰ هزار نفر	۷۵۰ هزار الی ۱ میلیون نفر
زمان (ماه)	۱۲	۱۲	۱۴	۱۶	۱۸	۲۰	۲۲	۲۴

جدول شماره ۵: حداقل نفر- ماه پیشنهادی برای تهیه طرح جامع نوین به تفکیک جمعیت

گروه کاری	سمت	حداقل نفرماه به تفکیک کلاس جمعیتی شهرها						
		کمتر از ۵۰ هزار نفر*	۵۰ الی ۷۵ هزار نفر	۷۵ الی ۱۰۰ هزار نفر	۱۰۰ الی ۱۵۰ هزار نفر	۱۵۰ الی ۲۵۰ هزار نفر	۲۵۰ هزار الی ۵۰۰ هزار نفر	۵۰۰ هزار الی ۷۵۰ هزار نفر
مدیریت پروژه	راهبر	۱	۱	۱/۵	۱/۵	۲	۳	۴
	مدیر پروژه	۸	۸	۱۰	۱۲	۱۶	۱۸	۲۲
ارائه	کنترل پروژه	۳	۴	۴	۴	۶	۶	۸
	شهرساز	۴	۴	۵	۶	۱۰	۱۲	۱۶
مدیریت داده	گرافیکست	۳	۴	۵	۶	۱۰	۱۲	۱۶
	متخصص پردازش داده مکانی و تولید نقشه	۴	۴	۴	۵	۷	۱۰	۱۲
شهرسازی	تیم تهیه و به روز رسانی بانک داده	۲	۲	۲	۲	۴	۴	۴
	برنامه ریز شهری	۸	۱۰	۱۲	۱۴	۱۶	۱۸	۲۲
	طراح شهری	۸	۱۰	۱۲	۱۴	۱۶	۱۸	۲۲
آمایش و زیرساخت	شهرساز	۱۰	۱۲	۱۴	۱۶	۱۸	۲۰	۲۴
	محیط زیست	۴	۶	۶	۷	۹	۹	۹
	جغرافیا و زمین شناسی	۱	۱	۱	۲	۲	۲	۲
	منابع و مصارف آب و انرژی	۱	۱	۱	۲	۳	۴	۴
مطالعات اجتماعی	زیرساخت	۱	۲	۲	۳	۵	۸	۱۰
	مطالعات اجتماعی	۳	۴	۴	۵	۶	۸	۱۰
مطالعات حمل و نقل	جامعه شناسی شهری	۲	۲	۲	۳	۵	۷	۷
	برنامه ریزی حمل و نقل	۴	۵	۵	۸	۷	۷	۸
مطالعات اقتصادی	مدیریت بحران	۱	۱	۱	۲	۳	۳	۴
	اقتصاد شهری	۳	۴	۴	۵	۶	۶	۷
حقوق و مدیریت شهری	اقتصاد (مالی)	۱	۲	۲	۲	۴	۴	۵
	مدیریت شهری	۱	۲	۲	۳	۳	۴	۴
حقوق و قوانین شهری	مدیریت شهری	۱	۲	۲	۳	۳	۴	۴
	حقوق و قوانین شهری	۱	۲	۲	۳	۳	۴	۴

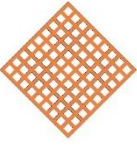

محاسبه حق الزحمه طرح تفصیلی

برآورد حداقل میزان نفر- ماه پیشنهادی به شرح جدول شماره ۶ و زمان مورد نیاز برای انجام خدمات تهیه طرح تفصیلی فارغ از زمانی که توسط دستگاه اجرایی در اسناد انتخاب مهندس مشاور یا قرارداد گنجانده می‌شود به شرح جدول شماره ۷ است. در تهیه طرح تفصیلی تا وسعت ۵۰۰ هکتار، حداقل سابقه مدیر پروژه ۱۵ و سایر کارشناسان ۱۰ در نظر گرفته شده است. بدیهی است سوابق عوامل کارشناسی به تناسب وسعت، تراکم و پیچیدگی پروژه، افزایش و ملاک برآورد حق الزحمه قرار خواهد گرفت.

جدول شماره ۶: حداقل نفر- ماه پیشنهادی برای تهیه طرح تفصیلی به تفکیک وسعت

گروه کاری	سمت/ تخصص	کمتر از ۵۰۰ هکتار	۵۰۰ الی ۱۰۰۰ هکتار	۱۰۰۰ الی ۲۵۰۰ هکتار	۲۵۰۰ الی ۵۰۰۰ هکتار	۵۰۰۰ الی ۸۰۰۰ هکتار	۸۰۰۰ الی ۱۱۰۰۰ هکتار	۱۱۰۰۰ الی ۱۴۰۰۰ هکتار	۱۴۰۰۰ الی ۱۴۰۰۰ هکتار به بالا
مدیریت پروژه	راهبر	۴	۵	۵	۶	۷	۹	۱۱	۱۲
	مدیر پروژه	۱۲	۱۴	۱۴	۱۶	۱۸	۲۰	۲۲	۲۴
	کنترل پروژه	۴	۶	۶	۷	۹	۱۲	۱۴	۱۶
ارائه	شهرساز	۱۲	۱۴	۱۴	۱۶	۱۸	۲۰	۲۲	۲۴
	گرافیکست	۱۰	۱۴	۱۴	۱۶	۱۸	۲۰	۲۲	۲۴
مدیریت داده	متخصص پردازش داده مکانی و تولید نقشه	۶	۸	۸	۱۰	۱۲	۱۶	۱۸	۲۰
	تیم تهیه و به‌روزرسانی بانک داده	۴	۴	۴	۴	۴	۶	۶	۶
شهرسازی	برنامه ریز شهری	۲۲	۲۸	۲۸	۳۲	۳۶	۴۰	۴۴	۴۸
	طراح شهری	۲۲	۲۸	۲۸	۳۲	۳۶	۴۰	۴۴	۴۸
	شهرساز	۲۲	۲۸	۲۸	۳۲	۳۶	۴۰	۴۴	۴۸
آمایش و زیرساخت	محیط زیست	۶	۹	۹	۹	۹	۱۲	۱۵	۱۸
	جغرافیا و زمین شناسی	۲	۳	۳	۳	۳	۴	۵	۶
	منابع و مصارف آب و انرژی	۲	۴	۴	۴	۶	۶	۸	۱۰
	زیرساخت	۴	۶	۶	۷	۸	۱۰	۱۲	۱۲
مطالعات اجتماعی و تسهیلگری	مطالعات اجتماعی	۴	۶	۶	۶	۶	۸	۱۰	۱۲
	جامعه شناسی شهری	۲	۳	۳	۳	۴	۵	۶	۶
	تسهیلگر	۲۲	۲۸	۲۸	۳۲	۳۶	۴۰	۴۴	۴۸
مطالعات حمل و نقل	برنامه‌ریزی حمل و نقل	۶	۸	۸	۱۰	۱۲	۱۴	۱۶	۱۸
	سیویل	۴	۶	۶	۸	۱۰	۱۲	۱۴	۱۶
	مدیریت بحران	۲	۳	۳	۳	۳	۵	۵	۵
مطالعات اقتصادی	اقتصاد شهری	۴	۶	۶	۸	۱۰	۱۲	۱۴	۱۶
	اقتصاد (مالی)	۳	۴	۴	۶	۸	۱۰	۱۲	۱۴
حقوق و مدیریت شهری	مدیریت شهری	۳	۶	۶	۶	۸	۸	۱۰	۱۲
	حقوق و قوانین شهری	۳	۶	۶	۶	۸	۸	۱۰	۱۲

جدول شماره ۷: حداقل زمان پیشنهادی برای تهیه طرح تفصیلی به تفکیک وسعت

وسعت محدوده شهری	کمتر از ۵۰۰ هکتار	۵۰۰ الی ۱۰,۰۰۰ هکتار	۱۰,۰۰۰ الی ۲۵,۰۰۰ هکتار	۲۵,۰۰۰ الی ۵۰,۰۰۰ هکتار	۵۰,۰۰۰ الی ۸۰,۰۰۰ هکتار	۸۰,۰۰۰ الی ۱۱۰,۰۰۰ هکتار	۱۱۰,۰۰۰ الی ۱۴۰,۰۰۰ هکتار	۱۴۰,۰۰۰ هکتار به بالا
زمان (ماه)	۱۲	۱۴	۱۴	۱۶	۱۸	۲۰	۲۲	۲۴

محاسبه حق الزحمه چهارچوب طراحی شهری و طرح جامع سه بعدی طراحی شهری

در محاسبه حق الزحمه خدمات تهیه چهارچوب طراحی شهری و طرح جامع سه بعدی براساس جداول ۸ و ۹، سال ۱۴۰۴ به عنوان سال پایه قلمداد شده و حق الزحمه سال‌های آتی براساس شاخص تعدیل سالانه بخشنامه نظارت سازمان برنامه و بودجه به‌روزرسانی خواهد شد.

ضریب منطقه براساس آخرین دستورالعمل تعیین حق الزحمه خدمات نظارت و با استفاده از نقشه پراکنش ضرایب منطقه‌ای حق الزحمه نظارت ابلاغی سازمان برنامه و بودجه کشور به آن بخش از خدمات تعلق می‌گیرد که محل خدمت عوامل پروژه، خارج از شهر محل استقرار دفتر مرکزی مهندس مشاور باشد.

ضریب ویژگی تاریخی برای محدوده واقع در بافت تاریخی شهرهای مرکز استان معادل ۱/۰۵ و سایر شهرها معادل ۱/۱ در حق الزحمه منظور می‌شود.

جدول شماره ۸: حق الزحمه تهیه چهارچوب طراحی شهری

مساحت	حق الزحمه (میلیون ریال)
تا ۵۰ هکتار به طور مقطوع	۲۲,۰۰۰
مازاد بر ۵۰ هکتار تا ۲۰۰ هکتار به ازای هر هکتار مازاد	۲۵۰
مازاد بر ۲۰۰ هکتار تا ۵۰۰ هکتار به ازای هر هکتار مازاد	۱۵۰
مازاد بر ۵۰۰ هکتار تا ۱۰۰۰ هکتار به ازای هر هکتار مازاد	۱۰۰
مازاد بر ۱۰۰۰ هکتار به ازای هر هکتار مازاد	۶۰

جدول شماره ۹: حق الزحمه تهیه طرح جامع سه بعدی طراحی شهری

مساحت	حق الزحمه (میلیون ریال)
تا ۱۰ هکتار به طور مقطوع	۳۰,۰۰۰
مازاد بر ۱۰ هکتار تا ۲۰ هکتار به ازای هر هکتار مازاد	۲,۰۰۰
مازاد بر ۲۰ هکتار تا ۵۰ هکتار به ازای هر هکتار مازاد	۱,۶۰۰
مازاد بر ۵۰ هکتار به ازای هر هکتار مازاد	۱,۲۰۰

محاسبه حق الزحمه تهیه طرح بازتنظیم نظام پهنه‌بندی تراکمی ساختمانی شهر

با استناد به مصوبه شورای عالی معماری و شهرسازی ایران مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۰ در خصوص سیاست‌های بازتنظیم نظام پهنه‌بندی تراکمی ساختمانی شهرها، خروجی این طرح به رغم تشابه فرایند شناخت و تحلیل، در قیاس با خروجی‌های سه گانه طرح تفصیلی (کاربری، تراکم و پوسته معابر) تنها یک لایه را در برمی‌گیرد. حق الزحمه این طرح معادل طرح تفصیلی برای همان شهر با اعمال ضریب کاهشی ۴۵٪ پیشنهاد می‌گردد.

$$X = A * 0.45$$

X: حق الزحمه طرح بازتنظیم نظام پهنه‌بندی تراکمی

A: حق الزحمه طرح تفصیلی در همان شهر

محاسبه حق الزحمه مطالعات و طرح شهرک

مطابق دستورالعمل ترویج شهرک سازی و شرح خدمات مصوب شماره ۴۶۳۱۸/۳۰۰ مورخ ۱۳۹۹/۴/۲۸، خدمات انجام مطالعات و تهیه طرح شهرک دربرگیرنده سه مرحله است: ۱. طرح توجیهی احداث شهرک؛ ۲. طرح جامع شهرک؛ و ۳. طرح آماده سازی و طراحی شهری شهرک.

الف- حق الزحمه طرح توجیهی احداث شهرک

طرح توجیهی احداث شهرک از نظر شرح خدمات و فرایند انجام کار می توان معادل مرحله تحقق پذیری طرح ها فرض نمود. در این صورت حق الزحمه این طرح با اعمال ضریب کاهش ۵۰٪ معادل حق الزحمه تهیه طرح جامع برای همان شهرک است.

$$X=A*0.5$$

X: حق الزحمه تهیه طرح توجیهی احداث شهرک

A: حق الزحمه طرح جامع شهرک

ب- حق الزحمه طرح جامع شهرک

شرح خدمات و خروجی های طرح جامع شهرک در قیاس به ترکیبی از «چهارچوب طراحی شهری» و «تهیه طرح امکان سنجی اقتصادی» قابل تفکیک است.

$$X=X_1+X_2$$

$X_1=A*1$ = تهیه چهارچوب طراحی شهری

$X_2=A*0.25$ = تهیه طرح امکان سنجی اقتصادی

X: حق الزحمه تهیه طرح جامع احداث شهرک

A: حق الزحمه تهیه چهارچوب طراحی شهری با استفاده از جدول شماره ۸

پ- حق الزحمه طرح آماده سازی و طراحی شهری شهرک

شرح خدمات و خروجی های طرح جامع شهرک در قیاس به ترکیبی از «طرح جامع سه بعدی» و «مرحله دوم طرح آماده سازی» قابل تفکیک است.

$$X=(A+B)$$

X: حق الزحمه تهیه طرح آماده سازی و طراحی شهری شهرک

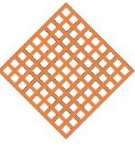
A: حق الزحمه تهیه طرح جامع سه بعدی با استفاده از جدول شماره ۹

B: حق الزحمه تهیه مرحله دوم طرح آماده سازی با استفاده از دستورالعمل تعیین حق الزحمه خدمات مطالعات و طراحی به روش درصدی از هزینه ساخت (گروه سیویل)

محاسبه حق الزحمه طرح بازآفرینی شهری

طرح های بازآفرینی شهری در دو مرحله، اول (سطح راهبردی و با خروجی چهارچوب بازآفرینی محله ها) و دوم (سطح اجرایی و با خروجی طرح بازآفرینی محله ها و محدوده های هدف) تهیه می شوند.

حق الزحمه مرحله اول این طرح معادل الگوی محاسبه مرحله اول برابر با ۶۰٪ حق الزحمه طرح جامع نوین شهر (گزارش تشخیص و دستورکار) محاسبه می شود.

فرمول محاسبه حق الزحمه تهیه طرح بازآفرینی شهری محله‌های هدف

حق الزحمه مرحله دوم این طرح یا طرح بازآفرینی محله‌ها براساس وسعت و معادل تهیه طرح جامع سه بعدی برای محله‌ها (جدول شماره ۹) با اعمال ضریب ۱/۲ بابت مازاد خروجی‌های برنامه‌ای مورد انتظار از این نوع طرح است.

محاسبه حق الزحمه تهیه مطالعات و طراحی فضای شهری (سند با دقت ۱:۵۰۰ الی ۱:۲۰)

حق الزحمه مطالعات طراحی فضای شهری اعم از میدان، راه، باغ، پارک، تفرجگاه، فضای گردهمایی، نمایشگاه روباز و نظایر آن که منجر به تولید اسناد ساخت می‌گردد با استفاده از دستورالعمل خدمات مطالعات و طراحی به روش درصدی از هزینه ساخت مندرج در همین سند محاسبه می‌شود.

خدمات مطالعات و طراحی به روش درصدی از هزینه ساخت

محاسبه حق الزحمه خدمات مطالعات و طراحی به روش درصدی از هزینه ساخت مصوب انجمن صنفی مهندسان مشاور معمار و شهرساز، بر مبنای روش بخشنامه ۳۱۹۱-۵۴-۱۵۳۵۴ مورخ ۱۳۷۰/۹/۳۰ سازمان برنامه و بودجه است. به دلیل ابلاغ شرح خدمات جدید "مطالعات و طراحی کارهای ساختمانی" موسوم به نشریه ۸۵۵ طی بخشنامه ۱۴۰۰/۵۲۳۰۴۸ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۸، تغییر ساختار شکست فعالیتها در شرح خدمات جدید، ظهور پروژه‌های نو و پیچیده و بزرگ مقیاس در عرصه صنعت ساخت در سه دهه گذشته، تورم و رشد قابل ملاحظه هزینه‌ها، لیست "طبقه بندی پروژه‌های رسته ساختمان"، جدول "درصد حق الزحمه طراحی مفهومی، پایه و تفصیلی"، جدول "درصد کاهش حق الزحمه" و جدول "هزینه پایه ساخت پروژه‌های ساختمانی" به شرح زیر بازنگری، به‌روزرسانی و ارائه می‌شود.

جدول شماره ۱۰: لیست طبقه‌بندی و ضریب ویژگی پروژه‌های رسته ساختمان (توسعه یافته بند ۱ بخشنامه ۳۱۹۱)

گروه	گروه یک	گروه دو	گروه سه	گروه چهار	گروه پنج	گروه شش
ضریب ویژگی	۱	۱	۱/۱	۱/۲۵	۱/۴	۱/۵
مسکونی	-	اقامتگاه موقت، خانه، ویلا، خوابگاه ساده و خانه سالمندان و آپارتمان تا ارتفاع ۲۷ متر از روی شالوده یا حداکثر ۲ هزار مترمربع زیربنا	مجتمع مسکونی و خوابگاهی و اقامتی با ارتفاع ۲۷ تا ۴۵ متر از روی شالوده یا ۲ تا ۱۰ هزار مترمربع زیربنا	ساختمان بلند مرتبه سکونتی با ارتفاع ۴۵ تا ۱۲۰ متر از روی شالوده یا ۱۰ تا ۱۰۰ هزار مترمربع زیربنا	ساختمان بلند مرتبه سکونتی با ارتفاع ۱۲۰ تا ۲۰۰ متر از روی شالوده یا بیش از ۱۰۰ هزار مترمربع زیربنا	-
تجاری	انواع تعمیرگاه یا کارگاه کوچک	انواع خرده فروشی، شعبه بانک، تعمیرگاه بزرگ، میدان میوه و تره بار محله‌ای	مجتمع تجاری در مقیاس محله و ناحیه، مجتمع تعمیرگاهی، میدان تره بار شهری	مجتمع تجاری چندمنظوره در مقیاس منطقه شهری	مجتمع تجاری چندمنظوره در مقیاس شهری	مجتمع تجاری چندمنظوره در مقیاس فراشهری
آموزشی	-	مهد کودک، کودکستان، دبستان، آموزشگاه خصوصی، اردوگاه آموزشی	دبیرستان، هنرستان	مجتمع آموزشی ویژه (نابینایان، ناشنویان و نظایر آن)	-	-
آموزش حرفه‌ای و عالی	فنی حرفه‌ای	-	مرکز آموزشی و تخصصی فنی و حرفه‌ای، مرکز تربیت مربی و نظایر آن	-	-	-
	آموزش عالی	-	دانشکده، مرکز آموزش عالی و نظایر آن	مجتمع دانشگاهی و حوزوی	-	-
	تحقیقات و فناوری	-	انواع مرکز تحقیقات علمی غیرنظامی و غیر آزمایشگاهی، مرکز رشد و شتابدهی، کارخانه نوآوری	مرکز تحقیقاتی آزمایشگاهی	مرکز تحقیقاتی ویژه نظامی و غیرنظامی،	-

گروه	گروه یک	گروه دو	گروه سه	گروه چهار	گروه پنج	گروه شش
ضریب ویژگی	۱	۱	۱/۱	۱/۲۵	۱/۴	۱/۵
فرهنگی	-	-	فرهنگسرا، اسنادخانه و کتابخانه عمومی، نمایشگاه هنری، نگارخانه، عکس خانه، خانه موزه، سالن سینما، سالن اجتماعات، خانه فرهنگ، انتشارات و نظایر آن	آمفی تئاتر، تئاتر، مجتمع فرهنگی چند منظوره، رصدخانه، کتابخانه، مرکز اسناد تخصصی	تالار شهر	موزه، گنجینه، کتابخانه ملی، سالن کنسرت و موسیقی، اپرا، آمفی تئاترهای چندمنظوره
مذهبی	-	حسینی، تکیه	امامزاده و مکان مذهبی اقلیت‌ها	زیارتگاه، مقبره خاص، مسجد محلی	مسجد جامع	مصلی شهر، حرم و مجتمع مذهبی
خدمات جهانگردی و پذیرایی	اردوگاه ساده	اردوگاه موضوعی، هتل یک و دو ستاره، هتل مهمانسرای کوچک، اقامتگاه بوم گردی، پلاژ، انواع کافه و نظایر آن	مهمانسرای بزرگ، هتل سه ستاره، زائرسرا، پناهگاه مجهز، مجتمع خدماتی بین راهی، انواع غذاخوری، تالار پذیرایی و نظایر آن	هتل چهار ستاره، بوتیک هتل، مجتمع گردشگری	هتل پنج ستاره، بنای یادبود	نشانه شهری و ملی
درمانی	-	درمانگاه عمومی، مطب و نظایر آن	آزمایشگاه و درمانگاه تخصصی، مرکز آبدرمانی، کلینیک و پلی کلینیک، آسایشگاه پزشکی، دامپزشکی، پرورشگاه، شیرخوارگاه	بیمارستان عمومی، بیمارستان حیوانات، مرکز بهزیستی	مراکز مختلف تخصصی تصویربرداری، بیمارستان‌های تخصصی و فوق تخصصی، آزمایشگاه و فضاهای تشخیصی و درمانی ویژه	مرکز پرتودرمانی و هسته‌ای و شیمی درمانی، بیمارستان ملی و بین المللی
بهداشتی		خانه بهداشت، مرکز مشاوره، حمام عمومی، آبریزگاه	مرکز سلامت، اسپا	مجموعه‌های چند عملکردی حوزه سلامت و تندرستی	-	-
ورزشی	زمین ورزشی روباز	زورخانه، سالن ورزشی ساده، پرورش اسب	انواع باشگاه، سالن ورزش و استخرهمگانی، مانژ اسب سواری	انواع سالن ورزشی قهرمانی، انواع پیست	ورزشگاه، مجتمع و پارک تفریحی و ورزشی، مجتمع ورزشهای آبی	استادیوم ورزشی ملی
اداری	اداری	-	مراکز منطقه‌ای پست و مخابرات، ساختمان اداری با ارتفاع ۲۷ تا ۴۵ متر از روی شالوده یا ۲ تا ۱۰ هزار مترمربع زیربنا	سرپرستی بانک و ساختمان اداری با ارتفاع ۴۵ تا ۱۲۰ متر از روی شالوده یا ۱۰ تا ۱۰۰ هزار مترمربع زیربنا	مجتمع اداری دولتی و خصوصی، ساختمان اداری بلندمرتبه با ارتفاع ۱۲۰ تا ۲۰۰ متر از روی شالوده یا بیش از ۱۰۰ هزار مترمربع زیربنا، مرکز اصلی صدا و سیما، مرکز اصلی بانک	-
	سیاسی	-	دفتر احزاب و سازمان‌های جهانی، کنسولگری	استانداری، سفارتخانه	وزارتخانه، سالن تشریفات بین المللی، مرکز اجلاس سران	نهاد رهبری، مراکز قوا
	قضائی	-	مرکز حل اختلاف و نظایر آن	دادگستری، دادگاه ویژه دیوان عدالت اداری	زندان	-
	انتظامی	-	کلاتنری، پاسگاه مرزی، گذرنامه، نظام وظیفه، آموزشگاه انتظامی	مرکز پلیس آگاهی، پلیس امنیت	مرکز فرماندهی، مرکز انتظامی ویژه و امنیتی	-

گروه	گروه یک	گروه دو	گروه سه	گروه چهار	گروه پنج	گروه شش
ضریب ویژگی	۱	۱	۱/۱	۱/۲۵	۱/۴	۱/۵
فضای سبز	باز و سبز	بوستان محله‌ای، پناهگاه حیوانات	پارک و باغ عمومی، روگذر و زیرگذر پیاده، میدان	باغ و پارک موضوعی	باغ گیاهشناسی	-
	تفریحی	زمین بازی کودکان	تفرجگاه	اسکله تفریحی، تله کابین، سورتمه، تله سیژ	گلخانه تفریحی و آموزشی، باغ وحش، آکواریوم، شهربازی	-
نظامی	-	اردوگاه نظامی	قرارگاه نظامی	زاغه مهمات، اسلحه سازی، مرکز نظامی	مرکز نظامی، مرکز نظامی ویژه	-
صنعتی	-	گلخانه صنعتی، کارگاه بزرگ	کارخانه محصولات غیر داروئی و غیرغذائی، نساجی و تولید لوازم خانگی، پرورش ماهی، دام و طیور	کارخانه محصولات داروئی، غذائی و لبنی، سیلو، کارخانه سیمان، نورد و ذوب فلزات، اتومبیل سازی	کارخانه محصولات پرخطر	-
تاسیسات و تجهیزات شهری	تاسیسات شهری	-	ایستگاه آب، برق، تلفن، فاضلاب، گاز، رله صدا و سیما	-	-	-
	تجهیزات شهری	گورستان عمومی، پناهگاه ساده، اردوگاه حلال احمر، سالن مدیریت بحران، پمپ بنزین و گاز، جایگاه شارژ برقی خودرو، مرکز محله‌ای پسماند	پناهگاه مجهز، ایستگاه آتش نشانی حریق (تک منظوره)، مرکز شهری پسماند	کشتارگاه، ایستگاه حریق، امداد و نجات (چند منظوره) آتش نشانی	آرامستان مشاهیر	-
حمل و نقل و انبارها	ترابری	پارکینگ طبقاتی، ایستگاه ساده ترابری	آشیانه سبک و حفاظتی هواپیما، ایستگاه اصلی وسایل نقلیه زمینی به غیر از مترو، پارکینگ مکانیزه، ایستگاه راه آهن درجه سه	آشیانه سنگین هواپیما، پایانه زمینی، ایستگاه فرعی مترو، فرودگاه منطقه‌ای، بندر منطقه‌ای، ایستگاه راه آهن درجه یک و دو	فرودگاه ملی، بندر ملی، ایستگاه اصلی و مرکز کنترل مترو، ایستگاه راه آهن مرکزی، مجتمع ایستگاهی درون و برون شهری (TOD)	فرودگاه بین المللی و بین قاره‌ای، بندر بین المللی و بین قاره‌ای
	انبار	انبار ساده و روباز	انبار عمومی و لجستیک	انبار تخصصی، سردخانه	انبار محصولات پرخطر، مخزن ذخیره سوخت	-
نمایشگاهی	-	نمایشگاه روباز، فصلی و سرپوشیده موقت	سالن نمایشگاه شهری و منطقه‌ای	نمایشگاه ملی	نمایشگاه بین المللی	-

توضیحات:

- مطالعات و طراحی پردیس یا شهرک اعم از مسکونی، تخصصی (آموزشی، دانشگاهی و حوزوی، علم و فناوری، سلامت و درمان، حکومتی و نظایر آن) و تولیدی، مطابق دستورالعمل ترویج شهرک سازی مصوب شورای عالی شهرسازی و معماری پیش از مرحله مطالعات و طراحی ساختمان‌ها، مجتمع‌ها و فضاهای باز و سبز مستلزم تهیه طرح توجیهی، طرح جامع، طراحی شهری و آماده سازی است. اینگونه خدمات از شمول خدمات مطالعات و طراحی ساختمان خارج بوده و حق الزحمه آن به صورت جداگانه و از دستورالعمل حوزه شهرسازی برای نحوه محاسبه حق الزحمه مطالعات و طراحی شهرک محاسبه می شود. حق الزحمه مطالعات و طراحی ساختمانها و فضاهای باز و سبز متناسب با طبقه بندی و هزینه ساخت پروژه‌ها به روش درصدی از هزینه ساخت محاسبه خواهد.
- چنانچه ارتفاع و زیربنای پروژه در دو گروه متفاوت قرار گیرند برای محاسبه حق الزحمه گروه بالاتر ملاک عمل خواهد بود.
- منظور از زیربنا، کل مساحت ساختمان اعم از فضای اختصاصی بهره بردار و فضای مشاع است.
- پروژه‌های پیچیده تر از گروه ۶ به عنوان مثال آسمان خراش (ارتفاع بیش از ۲۰۰ متر از روی شالوده)، از دامنه شمول این جدول خارج است و باید برای تعیین درصد حق الزحمه مطالعات و طراحی و ضریب ویژگی پروژه به صورت خاص میان کارفرما و مهندس مشاور توافق صورت پذیرد.

جدول شماره ۱۱: درصد حق الزحمه مطالعات و طراحی کارهای ساختمانی در تناسب با شرح خدمات نشریه ۸۵۵ (توسعه یافته جدول ۱ بخشنامه ۳۱۹۱)

گروه	طراحی مفهومی	طراحی پایه	طراحی تفصیلی	کل
یک	۱/۲۸	۰/۷۷	۳/۰۶	۵/۱۱
دو	۱/۵۴	۰/۹۳	۳/۷	۶/۱۷
سه	۲/۰۱	۱/۲۷	۴/۱۸	۷/۴۶
چهار	۲/۴۵	۱/۵۴	۵/۰۷	۹/۰۶
پنج	۳/۲۴	۲/۱۲	۵/۸۱	۱۱/۱۷
شش	۴/۱۹	۲/۷۵	۷/۵۱	۱۴/۴۵

- در صورتیکه مهندس مشاور مبادرت به تهیه طرح مفهومی و پایه به منظور تهیه اسناد قرارداد به روش طرح و ساخت نماید یا اسناد مذکور مبنای تهیه اسناد توسعه طرح و طرح اجرایی از سوی مدیرساخت، پیمانکار یا تیم مدیریت پروژه کارفرما قرارگیرد، جدول درصد حق الزحمه زیر جایگزین جدول ۱۱ می‌گردد.

- بدیهی است درصدهای حق الزحمه مندرج در این جدول نمی‌تواند مبنای محاسبه حق الزحمه مشاور همکار در گروه مشارکت طرح و ساخت قرار گیرد. از آنجا که مهندس مشاور که در گروه مشارکت طرح و ساخت است علاوه بر انجام خدمات طراحی پایه و تفصیلی از شرح خدمات مطالعات و طراحی ساختمان، بخشی از خدمات مهندسی قبل، حین و پس از اجرا، بخش قابل ملاحظه‌ای از خدمات دفترفنی پیمانکار را برعهده دارد، حق الزحمه متناسب پس از تعیین شرح خدمات، زمان و مورد نیاز می‌باید میان مهندس مشاور و پیمانکار همکار و کارفرما به صورت خاص توافق گردد.

جدول شماره ۱۲: درصد حق الزحمه مطالعات و طراحی کارهای ساختمانی زمانی که خدمات تهیه اسناد اجرایی توسط شخص دیگری غیر از مهندس مشاور پروژه انجام می‌شود

گروه	طرح مفهومی	طرح پایه	طرح تفصیلی	کل
یک	۱/۴۸	۰/۹۷	۲/۶۶	۵/۱۱
دو	۱/۷۹	۱/۱۷	۳/۲۱	۶/۱۷
سه	۲/۳۱	۱/۵۷	۳/۵۸	۷/۴۶
چهار	۲/۸۱	۱/۹	۴/۳۵	۹/۰۶
پنج	۳/۶۹	۲/۵۷	۴/۹۱	۱۱/۱۷
شش	۴/۷۷	۳/۳۲	۶/۳۶	۱۴/۴۵

جدول شماره ۱۳: درصد حق الزحمه مطالعات و طراحی کارهای سیویل (جدول ۴ بخشنامه ۳۱۹۱)

گروه	طرح مفهومی و پایه	طرح تفصیلی	کل
یک	۲/۲۷	۴/۱	۶/۳۷
دو	۲/۹۹	۵/۳۷	۸/۳۶

توضیحات:

- در صورتیکه خدمات مطالعات طراحی فضای شهری، باغ و پارک عمومی، تفرجگاه، میدین، محوطه سازی شهرک و مجتمع در حد خدمات تأسیسات زیربنایی نظیر گردآوری و هدایت آبهای سطحی، لوله کشی آب و فاضلاب و تصفیه خانه و نظایر آن باشد، درصد حق الزحمه مطالعات و طراحی از گروه ۲ سیویل (جدول شماره ۱۳) استخراج می‌شود.

- در صورتیکه پروژه‌ای با وجود تأسیسات زیربنایی در گروه چهار و بالاتر قرارگیرد، درصد حق الزحمه آن از جداول ۱۱ و ۱۲ استخراج می‌شود. هزینه ساخت کار مندرج در بخشنامه ۵۴/۴۳۰۳-۱۰۲/۴۹۴۴ مورخ ۱۳۷۸/۸/۱۶ و نامه ۵۱۳/۵۹۲۳۴ مورخ ۱۳۸۴/۴/۶ سازمان برنامه و بودجه براساس نسبت رشد شاخص رشته‌ای سه ماهه دوم سال ۱۴۰۳ به شاخص رشته‌ای سه ماهه دوم سال ۱۳۷۸ (شاخص مبنا) با سهم ۶۷٪ برای کارهای ابنیه، ۱۷٪ برای کارهای تأسیسات مکانیکی، ۱۶٪ برای کارهای تأسیسات برقی بهنگام گردید و به شرح زیر است.

جدول شماره ۱۴: درصد کاهش حق الزحمه (به روزرسانی شده جدول ۲ بخشنامه ۳۱۹۱)

هزینه (میلیارد ریال)	کاهش حق الزحمه (درصد)	هزینه (میلیارد ریال)	کاهش حق الزحمه (درصد)	هزینه (میلیارد ریال)	کاهش حق الزحمه (درصد)	هزینه (میلیارد ریال)	کاهش حق الزحمه (درصد)
تا ۵	۱۰۰	۳۵۰	۵۶/۱۶	۱,۴۰۰	۴۲/۹۱	۹,۵۰۰	۳۷/۱۹
۷/۵	۹۰/۶۳	۴۰۰	۵۴/۸۵	۱,۵۰۰	۴۲/۲۸	۱۰,۰۰۰	۲۶/۸۳
۱۰	۸۸/۶۴	۴۵۰	۵۳/۶۹	۲,۰۰۰	۳۹/۷۱	۱۵,۰۰۰	۲۴/۰۴
۱۵	۸۵/۵۸	۵۰۰	۵۲/۶۶	۲,۵۰۰	۳۷/۷۶	۲۰,۰۰۰	۲۲/۱۸
۲۰	۸۳/۲۶	۵۵۰	۵۱/۷۳	۳,۰۰۰	۳۶/۲۱	۲۵,۰۰۰	۲۰/۸۱
۲۵	۸۱/۳۸	۶۰۰	۵۰/۸۹	۳,۵۰۰	۳۴/۹۲	۳۰,۰۰۰	۱۹/۷۳
۳۰	۷۹/۸۰	۶۵۰	۵۰/۱۲	۴,۰۰۰	۳۳/۸۲	۳۵,۰۰۰	۱۸/۸۵
۳۵	۷۸/۴۳	۷۰۰	۴۹/۴۰	۴,۵۰۰	۳۲/۸۷	۴۰,۰۰۰	۱۸/۱۱
۴۰	۷۷/۲۲	۷۵۰	۴۸/۷۴	۵,۰۰۰	۳۲/۰۳	۴۵,۰۰۰	۱۷/۴۷
۴۵	۷۶/۱۴	۸۰۰	۴۸/۱۳	۵,۵۰۰	۳۱/۲۹	۵۰,۰۰۰	۱۶/۹۲
۵۰	۷۵/۱۶	۸۵۰	۴۷/۵۵	۶,۰۰۰	۳۰/۶۱	۶۰,۰۰۰	۱۵/۹۹
۷۵	۷۱/۳۳	۹۰۰	۴۷/۰۱	۶,۵۰۰	۳۰/۰۰	۷۰,۰۰۰	۱۵/۲۳
۱۰۰	۶۸/۵۴	۹۵۰	۴۶/۵۰	۷,۰۰۰	۲۹/۴۴	۸۰,۰۰۰	۱۴/۶۰
۱۵۰	۶۴/۵۶	۱,۰۰۰	۴۶/۰۲	۷,۵۰۰	۲۸/۹۲	۹۰,۰۰۰	۱۴/۰۵
۲۰۰	۶۱/۷۱	۱,۱۰۰	۴۵/۱۳	۸,۰۰۰	۲۸/۴۴	۱۰۰,۰۰۰	۱۳/۵۸
۲۵۰	۵۹/۴۹	۱,۲۰۰	۴۴/۳۲	۸,۵۰۰	۲۸/۰۰	۱۲۵,۰۰۰	۱۲/۶۲
۳۰۰	۵۷/۶۸	۱,۳۰۰	۴۳/۵۹	۹,۰۰۰	۲۷/۵۸		

توضیحات:

- جدول فوق جایگزین جدول شماره ۲ بخشنامه ۳۱۹۱-۵۴-۵۴-۱۵۳۵۴-۱ مورخ ۱۳۷۰/۹/۳۰ و بخشنامه ۵۴/۴۳۰۳-۵۴/۴۹۴۴-۱۰۲ مورخ ۱۳۷۸/۸/۱۶ و نامه ۵۱۳/۵۹۲۳۴ مورخ ۱۳۸۴/۴/۶ سازمان برنامه و بودجه می گردد.
- اعتبار این جدول تا پایان سال ۱۴۰۴ بوده و برای سالهای آتی براساس رشد آخرین شاخص اعلامی از سوی سازمان برنامه و بودجه نسبت به شاخص مبنا محاسبه و منتشر خواهد شد.
- در مواردی که برآورد هزینه بین دو رقم پیاپی باشد، درصد کاهش حق الزحمه به روش میانبایی خطی، با دو رقم اعشار به دست می آید. چنانچه رقم سوم اعشار کمتر از ۵ باشد، حذف و در صورتیکه ۵ یا بیشتر باشد به رقم دوم اعشار یک واحد اضافه می شود.
- در مواردی که برآورد هزینه کار بیش از ۱۲۵,۰۰۰ میلیارد ریال باشد، درصد کاهش حق الزحمه معادل ۱۲/۶۲ است.

برآورد اولیه هزینه ساخت انواع پروژه‌ها براساس مشخصات فنی منطبق با فهرس بهای ابنیه و تأسیسات و بر مبنای قیمت‌های ۱۴۰۳ با اعمال شاخص تعدیل سه ماهه دوم ۱۴۰۳ به شرح جدول زیر است.

جدول شماره ۱۵: برآورد اولیه هزینه ساخت براساس شاخص‌های سه ماهه دوم سال ۱۴۰۳ (با احتساب ضریب بالاسری ۱/۳ و تجهیز ۱/۰۴)

ردیف	انواع پروژه‌ها بر اساس طبقه بندی رشته ساختمان	برآورد هزینه ساخت به ازای هر مترمربع کل ساختمان (میلیون ریال)
۱	گروه یک	
۱-۱	تعمیرگاه کوچک، کارگاه کوچک، اردوگاه ساده، انبار ساده	۱۶۵.۰۶
۱-۲	زمین ورزشی روباز، پارکینگ روباز، انبار روباز، محوطه سازی‌های ساختمان	۵۰.۷۹
۲	گروه دو	
۲-۱	خانه، ویلا، خوابگاه و خانه سالمندان و آپارتمان مسکونی و ساختمان اداری تا ۱۵ متر ارتفاع از روی شالوده (حداکثر ۴ طبقه)	۲۱۷.۳۷
۲-۲	خوابگاه و خانه سالمندان و آپارتمان مسکونی و اداری تا ۲۷ متر ارتفاع از روی شالوده (حداکثر ۸ طبقه)	۲۵۰.۳۷
۲-۳	تجهیز کارگاه و اقامت موقت	۱۶۵.۰۶
۲-۴	کودکستان، دبستان، درمانگاه عمومی و خانه بهداشت	۲۱۵.۸۵
۲-۵	سالن ورزشی سرپوشیده ساده، انبار عمومی و لجستیک، پناهگاه ساده، اردوگاه، سالن مدیریت بحران	۲۲۸.۵۴
۲-۶	انواع کافه	۳۹۳.۶۱
۲-۷	بوستان محله‌ای، زمین بازی کودکان	۵۷.۵۲
۳	گروه سه	
۳-۱	مجتمع مسکونی، خوابگاهی، اقامتی، اداری با ارتفاع ۲۷ تا ۴۵ متر روی شالوده و حداکثر ۱۲ طبقه	۳۹۲.۸
۳-۲	دبیرستان، هنرستان	۲۱۵.۸۵
۳-۳	سالن غذاخوری	۲۲۸.۵۴
۳-۴	مرکز آموزش فنی - حرفه‌ای، مرکز آموزش عالی، دانشکده	۲۶۶.۶۲
۳-۵	ایستگاه بزرگ وسیله نقلیه زمینی به غیر از مترو	۲۹۸.۳۷
۳-۶	سردخانه	۳۳۰.۱۳
۳-۷	درمانگاه تخصصی و پلی کلینیک	۳۹۴.۷۸
۳-۸	سالن سینما	۴۵۷.۱
۳-۹	مهمانسرای بزرگ، سالن اجتماعات	۵۲۱.۹۶
۳-۱۰	باغ و پارک عمومی، تفرجگاه	۷۰.۷۴
۴	گروه چهار	
۴-۱	ساختمان بلندمرتبه مسکونی و اداری با ارتفاع ۴۵ تا ۷۰ متر از روی شالوده (حداکثر ۱۶ طبقه)	۳۱۱.۲
۴-۲	ساختمان بلندمرتبه مسکونی و اداری با ارتفاع ۷۰ تا ۹۵ متر از روی شالوده (حداکثر ۲۰ طبقه)	۳۵۰.۲۶
۴-۳	ساختمان بلندمرتبه مسکونی و اداری با ارتفاع ۹۵ تا ۱۲۰ متر از روی شالوده (حداکثر ۲۴ طبقه)	۴۴۶.۰۲
۴-۴	مجتمع تجاری چندمنظوره در مقیاس منطقه شهری، شعب سرپرستی بانک	۴۵۷.۱
۴-۵	سالن ورزش قهرمانی	۳۸۰.۹۲
۴-۶	آزمایشگاه و مرکز تحقیقاتی	۵۷۱.۳۷
۴-۷	باغ و پارک موضوعی	۱۰۱.۸۶
۵	گروه پنج	
۵-۱	بیمارستان تخصصی و فوق تخصصی	۵۰۷.۸۸
۵-۲	ورزشگاه و مجتمع ورزشی - تفریحی	۳۸۰.۹۲
۵-۳	مرکز اصلی بانک	۵۷۱.۳۷
۵-۴	مسجد جامع	۶۹۸.۳۵
۶	گروه شش	
۶-۱	موزه، گنجینه	۸۶۴.۵۹

توضیحات:

- هزینه ساخت مندرج در جدول با احتساب ضریب بالاسری معادل ۱/۳ (برای طرح تملک دارایی‌های سرمایه‌ای) و ضریب تجهیز و برچیدن کارگاه معادل ۱/۰۴ برآورد شده است. چنانچه پروژه در زمره طرح‌های غیر عمرانی است، لازم است ضریب بالاسری ۱/۴۱ جایگزین ضریب بالاسری مستتر در هزینه ساخت گردد. سایر ضرایب مانند منطقه، صعوبت، ارتفاع و ... در برآورد حق الزحمه به کار گرفته نشده است و در صورت شمول، در برآورد هزینه لحاظ می‌گردد.

- برآورد هزینه براساس مشخصات فنی مرسوم در پروژه‌های دستگاه‌های دولتی و عمومی و استفاده از کالا و مصالح ایرانی و فهرس بهای سازمان برنامه و بودجه و بدون محاسبه تجهیزات و مبلمان انجام شده است. برآورد هزینه‌های مندرج در جدول شامل پروژه‌های لوکس و گران قیمت و دارای مشخصات فنی خاص نمی شود و در اینگونه پروژه‌ها لازم است هزینه اولیه ساخت به صورت اختصاصی میان کارفرما و مهندس مشاور توافق گردد.
- هزینه ساخت مندرج در جدول تنها ملاک محاسبه حق الزحمه اولیه قرارداد است. چنانچه خدمات مهندس مشاور در پایان طراحی مفهومی یا طراحی پایه خاتمه پذیرد، هزینه ساخت موصوف می تواند ملاک محاسبه حق الزحمه نهایی قرار گیرد. در صورتیکه خدمات مهندس مشاور پایان مرحله طراحی تفصیلی باشد، حق الزحمه نهایی کل مراحل براساس متره و برآورد اسناد اجرایی با احتساب کلیه ضرایب، محاسبه و ملاک عمل تسویه حساب خواهد بود.
- در برآورد اولیه هزینه ساخت پروژه با روش مشارکت عمومی-خصوصی، ضریب ۱/۲ و در پروژه خصوصی، ضریب ۱/۴۵ در اعداد مندرج در جدول اعمال می‌گردد.
- ضریب ما به التفاوت بیمه طرح غیر عمرانی به عمرانی معادل ۱/۱۵۶ در حق الزحمه نهایی پروژه‌ای که در زمره طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نیست اعمال می‌گردد.

خدمات مشاوره (مطالعات، برنامه ریزی، طراحی، نظارت، مدیریت طرح) به روش نفر - ماه کارشناسی

حق الزحمه پایه نفر- ماه کارشناسی در سال ۱۴۰۳، بهنگام سازی شده جدول شماره ۴ بخشنامه شماره ۱۰۱/۸۰۹۸۱ مورخ ۱۳۸۴/۰۵/۸ بر مبنای نرخ رشد دستمزد عوامل نظارت در فاصله سالهای ۱۳۸۴ تا ۱۴۰۳، ابلاغی سازمان برنامه و بودجه است. به حق الزحمه پایه نفر- ماه کارشناسی، بسته به ویژگی پروژه و نوع فعالیت و توانمندی مورد نیاز ضرایب زیر تعلق می گیرد:

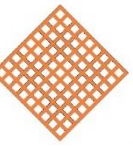
۱. ضریب ویژگی کار: برای پروژه‌های گروه یک و دو رسته ساختمان معادل ۱، گروه سه رسته ساختمان معادل ۱/۱، گروه یک و دو رسته سیویل و گروه چهار رسته ساختمان معادل ۱/۲۵، گروه پنج رسته ساختمان معادل ۱/۴ و گروه شش رسته ساختمان معادل ۱/۵ به حق الزحمه پایه تعلق می گیرد.

۲. ضریب تخصص ویژه: در مواردی که به تخصص ویژه یا تجربیات خاص نیاز باشد از جمله توانایی راهبری و مدیریت پروژه مدیریت طرح یا مدیریت ساخت، مدیریت یکپارچگی تخصصهای مختلف، مدیریت سیستم اطلاعات ساختمانی و جغرافیایی، برنامه نویسی و تحلیل داده، واقعیت افزوده و مجازی، ابزارهای پیشرو مدلسازی و ارائه و نظائر آن، ضریب ۱/۲ به حق الزحمه پایه تعلق می گیرد.

۳. ضریب خدمات همزمان: به کارشناسی که در بیش از یک رشته یا موضوع کار، تخصص یا تجربه داشته باشد و به صورت همزمان در کارهای مختلف به کار گرفته شود، ضریب ۱/۱ به حق الزحمه پایه تعلق می گیرد.

۴. ضریب سرپرستی: به مدیرپروژه، مدیر مطالعات و برنامه ریزی و طراحی، سرنظر، در صورتیکه کادر تحت سرپرستی وی تا پنج نفر باشد ضریب ۱/۱، پنج تا ده نفر ضریب ۱/۱۵ و برای بالاتر از ده نفر ضریب ۱/۲ تعلق می گیرد.

۵. ضریب منطقه: ضریب منطقه براساس آخرین دستورالعمل تعیین حق الزحمه خدمات نظارت و با استفاده از نقشه پراکنش ضرایب منطقه‌ای حق الزحمه نظارت ابلاغی سازمان برنامه و بودجه کشور به کل عوامل خدمات مدیریت طرح و نظارت و تنها آن بخش از خدمات مشاوره، مطالعات و طراحی تعلق می گیرد که محل خدمت عوامل پروژه، خارج از شهر محل استقرار دفتر مرکزی مهندس مشاور باشد.

جدول شماره ۱۶: حق الزحمه پایه نفر- ماه کارشناسی در سال ۱۴۰۳

سابقه (سال)	حق الزحمه پایه کارشناسی در سال ۱۳۸۴ مطابق با بخشنامه ۸۰۹۸۱/۱۰۱ مورخ ۰۸/۰۵/۱۳۸۴ (ریال)	ضریب متوسط افزایش سالیانه حق الزحمه مطابق با بخشنامه‌های نظارت از سال ۱۳۸۴ تا ۱۴۰۳	حق الزحمه پایه کارشناسی در سال ۱۴۰۳ (ریال)
۰-۴	۶,۳۰۰,۰۰۰	۴۰.۹۸	۲۵۸,۱۷۴,۰۰۰
۵-۱۰	۷,۰۰۰,۰۰۰	۴۰.۹۸	۲۸۶,۸۶۰,۰۰۰
۱۱-۱۵	۸,۰۰۰,۰۰۰	۴۰.۹۸	۳۲۷,۸۴۰,۰۰۰
۱۶-۲۰	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۰.۹۸	۴۰۹,۸۰۰,۰۰۰
۲۰ و بیشتر	۱۲,۰۰۰,۰۰۰	۴۰.۹۸	۴۹۱,۷۶۰,۰۰۰

ضریب بالاسری : ضریب بالاسری خدمات مشاوره، مطالعات، برنامه ریزی، طراحی و مدیریت طرح با توجه به حاصلضرب ضریب بالاسری مندرج در بخشنامه ۱۰۱/۸۰۹۸۱ مورخ ۱۳۸۴/۵/۸ و اعمال بند یک دستورالعمل جبران افزایش غیرقابل پیشبینی هزینه‌های بالاسری شرکت‌های مهندسان مشاور به شماره ۹۸/۳۱۷۹۱۳ مورخ ۱۳۹۸/۶/۱۲ سازمان برنامه و بودجه برای طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (پروژه‌های عمرانی) معادل ۳/۲ و برای سایر پروژه‌ها معادل ۳/۷ است.

ضریب بالاسری خدمات نظارت برای طرحهای تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (پروژه‌های عمرانی) معادل ۲.۶۲ و برای سایر پروژه‌ها معادل ۳/۰۳ است.

توضیحات:

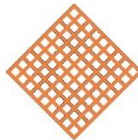
- جدول حق الزحمه پایه نفر- ماه کارشناسی برای تعیین حقوق و دستمزد عوامل مهندس مشاور کاربرد ندارد. قرارداد و احکام استخدام مربوط به عوامل مهندس مشاور براساس ارزیابی فرد شاغل و در چهارچوب قانون کار و ضوابط آن منعقد می شود.

- در صورت اعلام هرگونه ضریب اصلاحی از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور بر روی ضرایب منطقه و بالاسری، ضرایب مذکور متناسباً تعدیل خواهد شد.

- حق الزحمه پایه کارشناسی در سال ۱۴۰۴ بر مبنای بخشنامه نظارت ابلاغی توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و تعدیل اعلامی سال ۱۴۰۴ نسبت به ۱۴۰۳ و اعمال در ستون "ضریب متوسط افزایش سالانه حق الزحمه" به‌روزرسانی می شود. تا زمان ابلاغ بخشنامه نظارت سالانه، ملاک به‌روزرسانی به صورت موقت، نرخ افزایش اعلامی قانون کار خواهد بود.

- حق الزحمه پایه نفر- ماه کارشناسی دربرگیرنده مجموع حقوق و دستمزد پایه و مزایای اعلامی از سوی وزارت کار و امور اجتماعی است. در حق الزحمه پایه، مالیات حقوق و بیمه سهم شاغل مستتر است.

- سابقه کار عوامل براساس گواهی معتبر انجام کار پس از اخذ درجه تحصیلی کارشناسی محاسبه می شود. به سابقه افراد با درجه تحصیلی کارشناسی ارشد و دکتری، به ترتیب ۲ و ۴ سال اضافه می شود.

سرفصل خدمات تکمیلی مطالعات و طراحی در رسته‌های شهرسازی و طراحی شهری، ساختمان

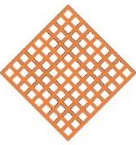
خدمات زیر خارج از شرح خدمات پایه پروژه‌های مندرج در این سند قرار دارد و در زمره خدمات تکمیلی قرار می‌گیرد و به عنوان خدمات مازاد بر قرارداد به مهندس مشاور ابلاغ یا توسط مشاور و متخصص ذیصلاح ثالث انجام می‌شود. خدمات تکمیلی مختص رسته شهرسازی و طراحی شهری و رسته ساختمان در مقابل هر عنوان درج شده است. سایر خدمات تکمیلی در زمره خدمات مشترک بین هر دو رسته است.

مهندس مشاور نمی‌تواند خدمات پایه و مورد انتظار از خود را که در شرح خدمات مبنای این دستورالعمل برعهده وی گذاشته شده و روشهای طراحی و اجرایی آن در ضوابط و استانداردها و مقررات ملی ملاک عمل به روشنی بیان شده را از شرح خدمات پایه قرارداد خود خارج و آنرا به انجام خدمات در قالب خدمات تکمیلی موکول نماید. به عنوان مثال طراحی نما جزء لاینفک خدمات پایه و تعهدات مهندس مشاور و از مؤلفه‌های مالکیت فکری پروژه است. اما چنانچه در طراحی نما، نیاز به تکمیل خدمات مهندس مشاور از طریق مدلسازی، محاسبات و آزمایشات خاص باشد، خدمات مهندسی نما به عنوان خدمات تکمیلی به پروژه اضافه می‌شود.

در صورت انجام خدمات تکمیلی توسط مشاور یا متخصص ذیصلاح ثالث، معادل ۲۵٪ تعرفه خدمات تکمیلی یا مبلغ قرارداد مشاور مربوطه هرکدام بیشتر باشد، به منظور مدیریت انجام خدمات تکمیلی و یکپارچه سازی با خدمات پایه به مهندس مشاور پروژه تعلق می‌گیرد.

جدول شماره ۱۷: سرفصل خدمات تکمیلی رسته شهرسازی و طراحی شهری و رسته ساختمان

۱. مطالعات مرحله پیدایش (امکان سنجی اولیه): شامل مطالعات ضرورت و مأموریت پروژه و مکانیابی اولیه طرح ۲. مطالعات مرحله توجیهی (امکان سنجی نهایی): شامل مطالعات اقتصادی، مالی، اجتماعی، فرهنگی، زیست محیطی، پدافند غیرعامل و تهیه برنامه پایه عملکردی-کالبدی طرح و پیش طرح مفهومی ۳. به‌روزرسانی اطلاعات پایه ۴. مطالعات تاریخی ساختمان ۵. تهیه بانک داده مکانی شهرسازی و طراحی شهری ۶. مطالعات بازار ۷. مطالعات تأمین مالی و تهیه بسته‌های سرمایه گذاری ۸. مطالعات و تحلیل‌های کمی (مدل سازی) ترافیکی ۹. مطالعات تأمین مالی و سرمایه گذاری ۱۰. ارزیابی و انتخاب سایت پروژه ساختمان ۱۱. ارزیابی‌های حقوقی و ثبتی ۱۲. برداشت ساختمان و تأسیسات و تجهیزات موجود در سایت ساختمان ۱۳. استعلام و پیگیری دریافت داده‌ها و برنامه‌های مرتبط با محدوده طرح از سازمان‌ها و نهادهای ذی مدخل	خدمات پیش از طراحی
۱۴. مدیریت مشاوران تخصصی خدمات تکمیلی (تهیه RFP و راهبری انجام خدمات و تحویل گیری و یکپارچه سازی با خدمات پایه) ۱۵. مطالعات و طراحی نورپردازی ۱۶. مطالعات و طراحی سیستم‌های تأسیسات و تجهیزات شهری ۱۷. مطالعات و برآورد ظرفیت برد محیط زیستی شهرسازی و طراحی شهری ۱۸. مطالعات و برآورد نیاز آبی ۱۹. مطالعات و طراحی حمل و نقل عمودی برای ساختمانهای بلند یا با جمعیت بهره بردار قابل توجه ساختمان ۲۰. طراحی مبلمان شهری ۲۱. طراحی هویت بصری و علائم ۲۲. مطالعات و طراحی عناصر و اجزاء حمل و نقل سواره اعم از پل، زیرگذر، تقاطع، فلکه و ... ۲۳. مطالعات مدیریت پسماند ۲۴. خدمات مهندسی نما ساختمان ۲۵. مطالعات بهره گیری از انرژی‌های نو و توسعه پایدار ۲۶. مطالعات هیدرولیک و سیلاب شهرسازی و طراحی شهری ۲۷. مطالعات و طرح مدیریت حریق و دود ساختمان ۲۸. مطالعات هیدرولوژی	خدمات حین طراحی

۲۹. مطالعات و طرح هوشمندسازی و کنترل خودکار ساختمان	
۳۰. مطالعات آلودگی هوا و خاک	
۳۱. مطالعات و آزمایشات تونل باد ساختمان	
۳۲. مطالعات پدافند غیرعامل	
۳۳. مطالعات و طراحی فضاها و تجهیزات خاص (فضای پشت صحنه، اطاق کنفرانس، آشپزخانه صنعتی و نظایر آن) ساختمان	
۳۴. مطالعات ارزیابی اثرات اجتماعی، زیست محیطی و نظایر آن	
۳۵. مطالعه تکنولوژی‌ها، مواد و مصالح و تجهیزات نوین	
۳۶. مطالعات مهندسی ارزش	
۳۷. تهیه دستورالعمل و نظارت بر انجام خدمات جنبی	خدمات جنبی
۳۸. نقشه برداری توپوگرافی، کاداستر و نظایر آن	
۳۹. مطالعات و آزمایشات ژئوتکنیک و ژئوفیزیک، آشناسی و خاکشناسی و نظایر آن	
۴۰. تهیه عکسهای هوایی و ماهواره‌ای	
۴۱. برداشت میدانی آمار و اطلاعات	
۴۲. مدیریت طرح	خدمات حین اجرا
۴۳. نظارت عالی و کارگاهی (پیش از اجرا، حین اجرا، پس از اجرا)	
۴۴. مدیریت ساخت فضا / واحد نمونه (Mock up)	
۴۵. تهیه دستورالعمل و مدیریت بر انجام آزمایش و بازرسی	
۴۶. انجام آزمایشات عملکردی و مقاومت مصالح به منظور کنترل کیفیت	
۴۷. انجام بازرسی فنی از کالا و تجهیزات به منظور تضمین کیفیت	
۴۸. تهیه برنامه و دستورالعمل نگهداری و بهره برداری فضا	خدمات دوره بهره برداری
۴۹. مطالعات برندینگ، تبلیغات، بازاریابی و مهندسی فروش	
۵۰. تهیه برنامه مدیریت فضای مجازی	
۵۱. برگزاری رویداد	
۵۲. آموزش عمومی	
۵۳. انتقال درس‌آموخته‌ها در قالب جلسات آموزشی به بدنه کارشناسی کارفرما	
۵۴. تدوین درس‌آموخته‌ها در قالب کتاب و مقاله	
۵۵. تهیه ماکت / انیمیشن / واقعیت مجازی یا افزوده	خدمات تبلیغ و روابط عمومی
۵۶. تولید محتوا برای شبکه‌های اجتماعی و تبلیغات و بازاریابی کارفرما	
۵۷. ترجمه و تهیه اسناد به زبانی غیر از فارسی	
۵۸. ایجاد بستر یکپارچه تبادل داده‌ها و اطلاعات دیجیتال با کارفرما	
۵۹. ایجاد پایگاه مدیریت اطلاعات پروژه در حوزه کارفرما	خدمات مستندسازی
۶۰. مستندسازی داده‌ها و اطلاعات در سیستم مدیریت اطلاعات پروژه کارفرما	
۶۱. فیلم برداری و عکاسی از سایت / فضا یا واحد نمونه / ماکت / عملیات ساخت	
۶۲. ایجاد آرشیو از کاتالوگ و مشخصات فنی و نمونه مواد و مصالح، تجهیزات و مصالح	
۶۳. دفاع از مطالعات و طرح نزد مراجع ذیصلاح به غیر از کارفرما	خدمات تأیید و تصویب
۶۴. تعهد برگه‌های حقوقی طراحی و تأیید نقشه‌ها و اسناد فنی توسط طراح دارای پروانه اشتغال به کار نظام مهندسی و کنترل ساختمان	خدمات پشتیبانی امور اخذ مجوزات
۶۵. مدیریت کارگزار ثبت و پیگیری گردش کار نقشه‌ها و اسناد فنی در مراجع ذیصلاح	